

VOX URBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

SEMEL IN MENSE PRODIT

Pretium annuae subnotationis, *ante solvendum*, est: in Italia Libellarum 4,80;
ubique extra Italiam Lib. 6,25; Doll. 1,25; Sch. 5; M. 5; Rubl. 3; Coron. 6,25.

Inscriptiones et omne genus indicationes pretio aequissimo referuntur, quod est in commentarii operculo
Lib. 0.10 pro *unoquoque centimetro quadrato*.

Cuncta mittantur ad ARISTIDEM LEONORI equitem, commentarii VOX URBIS possessorem et administratorem
ROMA — Via Alessandrina, 87 — ROMA

Subnotatio fieri potest:

IN RUSSIA

Apud GEBETHNER ET WOLF. Apud "KRONIKĘ RODEINĘ", Apud BURNS AND OATES.

VARSAVIAE POLONORUM. Krakowskie Przedmiescie, 15.

IN ANGLIA

Apud FREDERICKUM PUSTET. LONDON W. 28, Orchard Street.

VARSAVIAE POLONORUM. Krakowskie Przedmiescie, 8

IN CIVITATIBUS FOEDERATIS

AMERICAE SEPTENTR. S. Sed. Ap. et S. Rit. Congr. Typ.

NEW YORK. 52, Barclay Street. 436, Main Street.

IN GERMANIA

Apud FREDERICKUM PUSTET. S. Sed. Ap. et S. Rit. Congr. Typ.

RATISBONAE in BAVARIA

IN CANADA

Apud LIBRAIRIE GRANGER FRÈRES. MONTREAL

1699, Rue Notre-Dame.

RERUM INDEX

Ad B. V. Mariam Adamicæ labis immunem anno L a dogmate Mariali promulgato.

VI. Id. Decembr. M DCCC LIV.

De "Doctore Immaculatae Conceptionis",

Deiparae Immaculatae imago quae in Vaticana basilica asservatur.

De Immaculata Deiparae Conceptione.

Francisci Podesti tabula dogmaticam Immaculatae definitionem referens.

Virginea conceptio quae potuit in Deiparae vita.

Columna Immaculatae Conceptionis Romæ.

De Bullæ *Ineffabilis* exemplaribus.

Acta pontificia: Sanctissimi D. N. Pii PP. X allocutio habita in Consistorio d. XIV mens. Novembbris M DCCCEIV.

Annales: Russicum bellum. - Hullensis casus. - Anglorum irae remissae. - Mauritanorum atque Turcarum res. - Austros inter atque Italos discordiae. - Theodori Rooseveltii confirmatio. - Brasiliana seditio. - Regale iter. - Novus de pace conventus.

Publici per Orbem coetus legibus ferendis.

Aenigmata.

In secunda operculi pagina:

"Sociis et lectoribus Commentarii nostri humanissimus",

ROMÆ

EX OFFICINA PACIS, PH. CUGGIANI

38, Via della Pace

MDCCLXIV

PROSPECTUS SUBNOTATIONIS
Comm. VOX URBIS in an. MDCCCCIV.

Premium subnotationis est in Italia Libell. 4,80; ubique extra Italiam Libell. 6,25; Doll. 1,25; Sch. 5; March. 5; Rubl. 3; Coron. 6,25 *recto tramite* mittendum ad

ARISTIDEM LEONORI EQUITEM
COMMENTARIJ "VOX URBIS,, POSSESSOREM ET ADMINISTRATOREM,
ROMAM, via Alessandrina, 87.

PRAEMIA SOCII CONSTITUTA

ad libitum:

- a) Tabula metr. $0,45 \times 0,22$ Pontificiae dominationis auspicationem referens a Pio PP. IX an. MDCCCXLVI peractam, et in Commentarii "Vox Urbis,, commodum unice ex antiqua tabula desumpta; *sive*
- b) Collectio chartularum electissimarum, quae distincta coloribus praecipua Romae, aut eius vicina ireditant; *sive*
- c) Urbis e Ianiculo monte prospectus. (Tabula aere cusa metr. $1,10 \times 0,24$)

Donum, quod voluerit, quisque subnotans petet
primum intra mensem ab eius subnotatione et cum
ipso subnotationis pretio.

VOX URBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

PRETUM SUBNOTATIONIS:

In Italia: Lib. 4,80 — Ubi extra Italiam:
Lib. 6,25, Doll. 1,25, Sch. 5, M. 5, Rubl. 3, Coron. 6,25

SEMEL IN MENSE PRODIT

POSSESSOR ET ADMINISTRATOR:

ARISTIDES LEONORI, eques.
ROMAE — Via Alessandrina, 87.

AD B. V. MARIAM

ADAMICAE LABIS IMMUNEM

ANNO L A DOGMATE MARIALI PROMULGATO.

*Quotquot infecta sumus ex Adami
Stirpe prognati, geniti paternum
Hausimus morbum, sacra cui mederi
Debuit unda.*

*Ne tamen quidquam timeas, Maria!
Nulla te santis tetigit parentis
Noxa; tu probrum pia diluisti
Filia matris.*

*Adfuit custos tibi procreandae
Conditor, ne tu generis, vel uno
Temporis puncto, paterere damnum;
Adfuit uni.*

*Quanta, vix ortae, tibi iam renidet
Sanctitas! Hevae decus innocentis,
Et iubar vincis, Seraphina quo frons
Igneal fulget.*

*O faces nunquam rutilare segnes!
O nitor nulla tenuatus umbra!
O Dei princeps opus, efficacis
Gloria dextrae!*

*Ipse divinus Faber, ut decorum
Hunc tuum vidit, stupuit; suamque
Esse te Sponsam voluit, suamque
Esse Parentem.*

*O mihi salve, pede quae potenti
Colla trivisti Stygii Draconis!
En tuos plaudens agit Urbs et Orbis,
Diva, triumphos.*

*Plausibus terrae PIUS inter astra
Assonat NONUS, tibi qui decorum
Texuit sertum, sine labe quo te
Credimus ortam.*

*Assonat, qui nunc tumidas per undas
Dicit ad portum, DECIMUS PIORUM,
Mysticam Christi, patiens vigilque
Navita, cymbam.*

*Tu sed aerumnas miserata nostras,
Ah! laboranti fer opem Carinae;
Sterne, quae fauces vomuere Averni,
Monstra marina.*

*Bella, quae Gallus male christianus
In Deum movit, remove benigna;
Pax et in campos Asiae cruentos
Alma revertat.*

*Discat et, per te, genus omne nostrum
Non voluptates luteas sitire;
Seq. quibus solis homo fit beatus.
Gaudia sancta.*

FRANC. XAV. REUSS.

VI ID. DECEMBR. M DCCC LIV.

FAMA orbem pervaserat hanc revera futuram esse diem, quam fecisset Dominus, quae gaudium in caelis et terrae universae laetitiam pareret; non itaque mirandum magnum Patrum Purpuratorum atque Antistitum numerum Romanum cum advenis compluribus convenisse, ut sollemnibus quae in Vaticano templo peragenda essent adstarent. Caeli ipsa temperies laetitiae huins particeps quodammodo visa est; quamvis enim pluviae per dies aliquot inde sinenter cedissent, aurora tamen diei, quasi ad industias se consentire appareat ac parcere hominum multititudini, quae ad Vaticanum undique circumfunditur.

Hora octava cum dimidio, congregatis iam ante in Xystino sacello Cardinalibus, Episcopis Antistitumque collegiis, Pius PP. IX pontificias induit vestes: fit inde pompa, quae per scalas, quas regias vocant, Petri basilicam, Sanctorum intercessionem invocans petit, splendido illo apparatu, qui maxime festorum dierum proprius est, quem apparatus alias in *Voce Urbis* descripsimus (1).

Pontifex ad aram suam pervenit, atque in proprio solio assidet, dum ad eius pedes collocantur Archiepiscopi, qui omnes, etsi non fuerint, Pontificio solio adstantes ex voluntate supremi Pastoris tum creantur. Canitur hora tertia; atque sacrificio a Sanctissimo incepto, post recitatum Evangelium, eminentissimus vir Sacri Senatus decanus — ex nobilissima familia Macchi ortum duxerat — comitantibus Archiepiscoporum et Episcoporum decanis atque duobus aliis archiepiscopis, altero e Graecorum ritu, altero ex Armeniorum, ad solium accedit, ibique nomine Ecclesiae Catholicae postulat ut supremum atque infallibile apostolicum verbum declarat, revera Deiparam omni labe iam ab eius conceptu fuisse immunem.

Respondit Pontifex se libenter petitioni satisfactum, postquam tamen Sancti Spiritus in re tanti momenti auxilium fuerit religiose invocatum. Itaque cantari incipit hymnus *Veni Creator*, quem, veluti interna vi actus, populus innumerabilis multiplicato sono reddit. Succedit silentium, plane animorum trepidationem demonstrans; nec est diuturna expectatio; Pius enim PP. IX stans atque habitu et voce vere divino spiritu inflatus dogmaticam definitionem enunciavit. O mirum! Nubilae abrumpuntur, sole que improviso affulgens et per fenestram solio oppositam in templum descendens, vultum Pontificis tangit, atque veluti lucis corona involvit. Ecquis momenti illius animi commotionem verbis referat?...

(1) Cfr. an. VII, n. VI, pag. 44 et seqq.

Sociis et lectoribus

Commentarii nostri humanissimis.

Novo adventante anno, quem VIII Vox Urbis inscribere gloriabitur, non quidem, ut plerumque assolet, nova et magnifica promittemus; non enim sociis et lectoribus, qui constanter in itinere, neque eodem brevi atque expedito, nos comitati sunt, magniloquis verbis temerariisque promissionibus illudere opus est nobis, sed tantum ea adnotare quae in eorum veram utilitatem adducere constituimus.

Vox Urbis itaque in annum M DCCCCV ea erit, quam socii voluerunt: commentarium menstruum, qui non unum Urbis augustae matris sermonem, sed omnem cultum et humanitatem referat, eaque omnia quae inde, veluti ex radiationis centro, animos usque a longissimis orbis partibus amice cum genitricis animo coniungere valeant. Disputationes igitur, quae plerosque populos aliquo modo attingant, a publica re ad bonas artes, a litteris ad historias, a philosophicis ad sociales quæstiones suum locum apud nos proximo etiam anno convenient, atque simul nunci, significaciones, et documenta, quae tum circa catholicam rem, quam tueri gloriamur, tum circa eventus peculiari nota dignos, in varietate quamquam, simplex dumtaxat et unum opus reddant nostrum. Fasciculus ipse, quem hodie vulgamus, confirmat profecto quanta cura, quanta alacritate munus iamdiu susceptum persequamur, singulariter insignia facta illustrandi, quae per annum occurrant; haec etiam minime intermittamus, eoque magis quod iubilare hoc tempus Marianum occasiones sit praebiturum qua specimen religionis artisque nostræ exhibeamus; eoque facilius quod sorte contigerit ut recensio illa christiana pietatis in Deiparam ab ipso ARISTIDE LEONORI equite, Commentarii nostri possessore, in Lateranensi palatio Pontificiae «commissionis» mandato fuerit composita.

Sed aliud quoque aperte nuntiandum, quod non paucorum sociorum desiderium explebit; articulos scilicet brevi a nobis iri editum, in quibus, quasi in parva tabula, simplici eoque facili stylo, descriptionibus, narratunculis, dialogis, argumenta vitae maxime communia tractentur, unde liceat colloquia latine inire atque alere. Ita finem illum supremum, ut latinus sermo universalis, prouti dicunt, reducatur, non modo obliuiscemur, imo etiam propius prospiciemus.

* * *

Maiora vero comparavit administrator; qui non modo immutatum reliquit pretium subnotationis, quod est in Italia lib. 4, 80; ubique extra Italianam lib. 6, 25 (doll. 1, 25; sch. 5; march. 5; rubl. 3; cor. 6, 25); sed ad magis magisque commentarium vulgandum curis creditum suis rationes vere favorabiles cavit, quae sequuntur:

Si quis socios novos duos comparaverit, pretiumque eorum subnotationis miserit, subnotationem gratis omnino sibi habebit;

eoque bono gauderi poterit ipse subnotator novus, qui, sua vice, eadem gesserit. Quum iste scilicet socios alios duos nobis acquisiverit, facultas ei erit non duorum pretium, sed unius tantum mittendi, atque alterum faciendi suum, ut pretio pro subnotatione iam ante misso sese resarciat. Neque eum pudor teneat novos subnotatores de favore ipsi concesso aliquo modo certiores futuros: hi enim receptionis schedulam, veluti si pecuniam directe per se miserint, regulariter accipient. Haec una conditio, ut novi hi subnotatores intramenses duos, a propria cuiusque subnotatione decurrentes, requirantur, utque omnia ad Aristidem Leonon equitem (Romam in Italia, via Alessandrina, 87) recto tramite mittantur.

* * *

Quid plura?... Plura tamen administrator concedere sociis voluit, eaque paene incredibilia; id enim effecit, ut *VOX URBIS* socii e loco domicilii sui in Urbem, atque inde in domicilium suum reverti gratuito possent. Id iis paratum est — bibliopolis, ut patet, exceptis — qui ante Iulium mensem an. M DCCCCV sexaginta novas subnotations collegerint earumque pretium integrum ad administrationem miserint. Societati itinerum notissimae Cook et Son munus commissum; ea, ubi primum a nobis certior facta erit, epistolarum commercium cum socio inibit, omniaque disponet ut is nullo impendio ab *Europæ* loco ubi vivit Romam usque, atque Roma in domum suam, secunda, prouti vocant, ferriveharum classi usus, iter aggrediatur. Estne difficile nimis sexaginta socios novos comparari? En rursus benigne succurrit administrator: qui triginta tantum collegerit, dimidiatum pretium itineris habebit.

* * *

Sunt tamen qui eiusmodi curas negligent: num his praemium nullum erit? Atqui erit sociis omnibus, qui ante expletum Februarium mensem an. M DCCCCV debitum solverint suum; idque, more nostro, pulcherrimum: *imago heliotypice* expressa metr. $0,32 \times 0,45$ Pium X Pontificem referens sacris ad solemnia indumentis ornatum atque benedicentem. — Quod si denique socius tabulam illam maluerit metr. $0,22 \times 0,45$ iam in nostrum commodum unice superiore anno desumptam, ac Pontificiam dominationis auspicationem referentem a Pii PP. IX an. M DCCCLVI peractam, quum exemplaria nonnulla apud nos sint adhuc, eam requirat, nosque, donec possibile erit, ei morem geremus.

* * *

Restat nunc ut sollicitudini nostræ sociorum favor in dies crescens respondeat.

Vox Urbis.

Reginae, per Ioannem partum triumphum gaudio gestit totus. Profecto laetiorem diem vidit Lutetia nunquam nec clariorem (1).

Huius victoriae ergo Scotus « Doctor Subtilis » appellatus est: quam appellationem S. Pontifex de rebus Parisiis praeclare gestis per legatos certior factus maxime probavit. Doctores autem Parisienses sententiam Scotti faciunt inde suam: nam condito hanc ad rem statuto, cum aliis athenaei statutis sub iuramento servando, vident ne quis aliam teneat opinionem; quin etiam ut hanc totis viribus defendat. Festus vero dies Virginis ab origine immaculatae, ut ab omnibus adscriptis sociis in templis vel Corigerum vel Iacobitarum, qui dicebantur, solemnibus ceremoniis celebraretur quotannis pariter decernunt. Anno autem MCCC LXXXIII ferunt ne quis gradus academicos eodem in athenaeo sumere possit, qui defensurum se Mariam Virginem a primaeva labe immunem iuramento non promiserit (2).

Hunc doctorum agendi modum Parisiensium doctores alii atque alii per Europam aemulantes successu temporum similia decrevere: sic per Scottum communior evasit in dies pia de B. Virginis Conceptione sententia: non ita tamen ut non arduum atque prolixum suscipiendum Scotti fuerit asseclis certamen: sed armis satis validis instruxerat suos Subtilis Doctor; itaque etiam, ut cognitum est, tandem vicere. Pius enim Nonus, quem initio commemoravi, anno M DCCC LIV ultimam Ioannis Duns Scotti operi posuit manum, linguas occludens in aeternum adversantium.

« Usque modo – (ut iam cum Haroldo loquar doctissimo viro) – usque modo Doctor Subtilis, fulgentissimum sapientiae et pietatis iubar, prium locum in schola parisiensi gloriose sustinuit, et academiam illam plurimum illustravit » (3).

Anno MCCC VIII a Gondisalvo, supremo Franciscalium praefecto, Colonię Agrippinam petere iussus, ut illic optima inter Fratres studia promoveret, ut fidem contra Beguinós Bui-gardosque propugnaret, ut piam de immaculata Virginis Conceptione sententiam contra Alberti Magni discipulos stabiliret, virtute multo magis quam aetate maturus, eodem anno VI Id. Novembr. diem supremum obiit.



Cuius vita rebusque gestis nunc breviter adumbratis, pace tua, indulgentissime lector, adhuc modicum in virtutibus, quas sane magnas habuit, commemorandis immorer. – Hic enim ut nemini ingenii concessit contentione, sic nec in eximiarum cultu virtutum secundus ulli fuit. Testes sunt antiquitatis tabulae, quae Scottum mira exhibent in Deum pium; in Virginem autem Deiparam ardentissimum; cum in ceteros amabilem, in se ipsum durum inclemtemque; Francisci patris paupertatem sequentem religiose; e vestigio suis gerentem morem praepositis; animi corporisque inclytum sanctitate: qua etiam, ut accepimus, Christum Dominum pueri forma sibi apparentem e Matris susceptum ulnis suaviter meruit constringere suis. Testis praeterea est populum per aetas transmissa vox, quae Scottum iamdiu inter superos collocavit; testes denique multae multis locis imagines, quas populorum religio ad templorum

(1) Hunc Scotti triumphum fuse describit Landulphus Cacciolus, Scotti auditor, primus Episc. Stabiarum in regno Neapolitano, deinde Archiepiscopus Amalphitanus, mortuus an. MCCC LI, apud A. CUCCHARIUM Episc. Acernensem *Etuctanus Virginis*, pag. 881.

(2) Id. ibid., pag. 678.

(3) *Epitome Anal. Waddingi* ad an. MCCC VIII.

altaria cum insignibus Beatorum collocavit (1). – Sed silerent licet omnes linguae atque litterae, illud semper extra dubium erit positum, eum praestantissimo et sanctissimo enique iure comparandum esse, quem ad Mariam Virginem, hoc est puritatem ipsam tuendam Dens Ipse miserit: « Fuit homo missus a Deo cui nomen erat Ioannes »: semperque verum erit, quod de

(1) Cfr. *Acta Processus Beatificationis et Canonizationis Ven. I. D. Scotti* in Curia Nolana constructi anno MDCX: item Coloniae Agrip. an. MDCVI.

Maria atque Scoto cecinit olim poeta quidam noster (1):

*Scoti luce Maria nitet, Scotusque Mariae
Reddere concertat lucis uterque vices.
Victrix per Scotum Virgo concepta triumphat,
Virginis et Scottus iure triumphat ope.
Scotum Virgo sui patronum elegit honoris
Ut Scoto aeternus crescere possit honor.*

G. C.

(1) P. DANIEL CLEARY O. M. Hibernus an. MDC LV.



DEIPARAE IMMACULATAE IMAGO

QUAE IN VATICANA BASILICA ASSERVATUR.

XYSTUS PP. IV an. MCCC LXXIX, peculiari *bulla* emissā, Virginī sine labe concepta sacellū id in Vaticana basilica dicabat, quod deinde romana magnificentia ornatum, sellisque circumdataū affabre ligno sculptis

canonicorum collegio, ut sacra ibidem pergeret, addictum est. Erat tum, fuitque diu in posterum, in pariete aerae imminentē Simonis Ivertectorium opus crucem exhibens angelosque adorantes, donec Petro Bianchi pictori, Bacicci asseciae, cuius pingendi indolem reddidit, munus commissum est pro eo tabulam collocandi a se effingendam, quae Deiparam Immaculatam exhiberet cui adstaret Ioannes Chrysostomus.

Pontificio oraculo recitato, Purpuratorum Patrum decanus ad solium iterum accessit grates acturus, ac simul orans ut dogma nuper definitum publici iuris per « bullam authenticam » faceret. Deinde Protonotarii Apostolici, inter quos S. Fidei Promotor, efflagitarunt, vellet Pontifex decreti tabulis subscribere; quibus ille annuit iuxta preces.

Absoluto Pontificis sacrificio, Ambrosianum gratiarum actionum hymnum Pontifex canere coepit; quem adstantes omnes prosequuti sunt; deinde ad sacellum Xysti IV Pontificis Pius se confert, ubi Immaculatae Deiparae imaginem aureo imperatricis diademate cingit.

Interea nunquam mora intermissa in Urbe campanariae omnes turres ad sidera gaudii sonitus tollunt, et bellicorum tormentorum fragor ex Romana aree undique diffunditur....

DE "DOCTORE IMMACULATAE CONCEPTIONIS".

QUINQUAGENARIA illius memoria diei, qua Pius IX s. m. Pontifex solemnis fidei precorio Mariam Virginem a communis conceptus labore immunem edixit, hoc anno recurrente feliciter, visum est mihi peropportunum memoriam celeberrimi revocare Viri, qui de hac ipsa Fidei doctrina ita est meritus praecolare, ut proprio veluti vocabulo « Immaculatae Conceptionis Doctor » audiat. Ioannem Duns Scotum me dicere, Doctorem Subtilem et Marianum, ecquis ignorat? – Is enim quum ea vixisset aetate, qua homines etiam doctissimi, quid hac in re sentientiam catholice esset non viderent, imo in sententiam Mariae infensam abirent ut plurimum, tam invicti, tamque dilucide rem difficillimam enucleavit, ut celebri in sententiis certamine Parisiis inito, doctrinæ hostibus profligatis, egregia victoria triumphaverit. Qui etiam moriens honori Virginis consuluit, amplissima post se relicta secta, ab ipsis nomine dicta, quae sententiam a principe propugnatam per consequitur enraret tempora et proveheret.



De huius hominis origine patrioque solo fere desertatum est aequo ac de illius summi viri, cuius in hunc modum meminit M. T. Cicero: « Homern Colophonii civem esse dicunt suum, Chii sum vindicant, Salamini repetunt, Smyrnæi vero suum esse confirmant » (1). Nam de Ioanne Scoto et Hiberni et Angli et Scotti iamdiu inter se antcipi exitu contendunt. Litem tot annos, tot saecula protractam quis nunc tandem direptam non gauderet? Iam vero direptam edicere nunc causam possumus ob gravissimum in lucem nuper editum documentum (2), a scriptore Scoto ferme aequali confectum ideoque antiquitate – et fide etiam dicam – longe ceteris, quae proferri ante solita erant, auctoritatibus praestans; ex quo liquet (quod etiam melioribus auctoribus semper est visum) Scoto Hibernicum civem fuisse.

In Hibernia igitur ad Dunum urbem natus anno MCC LXXIV, mature in Franciscalium coenobium eadem in urbe secessit. Qui cum paulo post philosophiae operam daret, nec tantum

(1) *Pro Arch. Poeta*, Cap. V.

(2) Cfr. opellam de *Vita B. Joan. Duns Scoti... a Marianio Florentino*, quam cum adnotacionibus edidit Genuae M DCCC IV P. Franciscus Paolini O. M. Legenti patet nihil amplius de vera patria Scoti dubitandum esse.

quantum vellet proficeret, ad Mariam Virginem, quam ceu matrem tenerrimam a puero venerabatur, moestus et supplex confugisse dicitur. Nec mora: adest filio per visum benignissima Mater; solatur, reficit, admirabiles ingenii addit dotes: ea tamen lege, ut data occasione Eam ab origine immaculatam vindicaret. Vindicaturum se Scotus gratus spondit; atque exinde difficultates in discendo nullas sensit (1).

Oxoniam deinde, optimarum artium ac disciplinarum iam tunc laude florentem, ab Ordinis Praefectis mittitur: mos enim erat iis tem-

Matris; cuius ab origine puritatis suadendae nullam non avidissime arripuit occasionem: primum Oxoniae statim ac magister creatus; dein Lutetiae Parisiorum, quo ab administratore sui Ordinis generali circa an. M CCC contendere iussus fuerat. Erat autem Lutetia tunc lumen quasi et oculus orbis terrarum, plena omnium artium ac disciplinarum, atque eruditissimis affluens hominibus. Verum tamen ad doctrinam quod attinet de immaculato Virginis Conceptu, Doctores si excipias ex Ord. Franciscalium seu Minorum, ceteros, ob auctoritatem praesertim S. Bernardi (1) et Aqinatis (2), longe maximam partem Scotus sibi tamquam e regione adversantes invenit. Itaque perquam arduam suscipiendam sibi intellexit contentione atque certamen, si quidem datae Virgini fidei constantem se probare vellet ac germanum.

Fervet, vehementius fervet in dies inter athenæi Parisiensis doctores, Scoto agitante, dissoluta difficillima quaestio: « Maria Virgo in conceptione dicenda sit a veteri Adami noxa libera, an non? » Si sit, ergo a veritate errare summi quidem doctores et magistri, quod ecquis posset suspicari? Dein (quod nefas) contra communem quasi itur sententiam. Sin autem non fuerit, quid de lucidissima illa et quan necessaria ratiocinatione Ioannis a Scotia?... Vehementior vero cum fieret omnium motu concursusque, res ad Summum defertur Pontificem. Hic et rei dirimendae praefinit diem, et lectos simul deputat viros, qui Sedis Apostolicae nomine actioni praeescent. Indictus tandem advenit dies: Scotus ad certaminis locum dum pergit, ante quandam Virginis Deiparae e marmore effictam imaginem paulisper subsistit causam commendaturn: « Dignare me inquit – laudare Te, Virgo sacra: da mihi virtutem contra hostes tuos ». Mirabile dictu! Statua illa marmorea caput, aientis in modum, supplicanti inclinat. Scotus igitur, caelesti confirmatus signo, spei animique plenus atrium quo tendebat ingreditur, quod atrium ob rei agendae gravitatem turba magna quam dinnarare nemo poterat Ioannes alter stipatum videt. Cuius adolescentiam (vix enim tertium et trigesimum agebat annum) ingens illa Doctorum corona contemplata, pars admiratione hominis, pars contemplatione afficiuntur. Sed annis licet iuvenis, doctrina canus fuit. Itaque etiam non quidquam ab tanto coetu postulare alind videbatur quam cum Archimede (3) locum ubi pedem poneret, hoc est auditionis gratiam, ut mundum moveret. At vero non mundum solum, sed caelum mehercile ipsum commovisse Scotum dixeris, ubi adversariorum argumenta omnia, quae sive ex ipsis ratione, sive ex scriptis Patrum, sive ex SS. Literis reportaverant, singula is e medio tulerit penitusque dissipaverit, sententiam vero unde quaque statuerit, confirmaritque suam. Nimirum primum Apostolicae Sedis legati, deinde totus ille coetus divinum hominis ingenium eloquentiamque stantes ad aethera tollunt, clamantes quam maxime possunt: « Victor Scotus! Cum Doctoribus populus laetitiam coniungit, atque ob tantum Mariae, hominum aligerumque

(1) Vid. *Ep. ad Canonicos Lugdonenses*, ubi festum Imm. Conc. vocat ritum, quem « Ecclesia nescit, non probat ratio, non commendat antiqua traditio », *Op. omnia*, vol. I, p. 18. Venet. M DCC L.

(2) *Sun. Theot.*, III p., qu. 27, ubi docet « sanctificationem B. Virginis fuisse post animationem ». Cfr. etiam *CANTAV.* Comm. in eundem locum. Eandem cum D. Thoma tenuit sententiam ALBERTUS M. III *Sent.* dist. 3, art. 4. Imo D. ipse BOVENTURA haud aliter sensit; III *Sent.*, dist. 3, p. 1, qu. 2.

(3) Notum est illud Archimedis: Δός μοι πᾶν βάρος τὰ γάντα.

poribus Franciscalibus Hibernis pro eorum in sapientiam amore, iuvenes in spem sodalitatis suae succrescentes ad athenaeum illud destinare (2). Studiis heic singularis ingenii laude exactis, factusque magister celeriter antecellere omnibus visus est. Erat enim in Scoto ingenii vis acerrima, subtile sagaxque iudicium, eloquendi copiosa facultas; ita ut res vel altissimas maximeque reconditas facilis negotio perspicere atque explanaret. Erat praesertim in eo nescio quid supremum atque summum, quo res sive ad artes sive ad philosophicas theologicasve disciplinas pertinentes, ita attingeret, ut primas cessisse dicendus sit nemini. Quare ad eum audiendum, ex omnibus terrae partibus magistri iuxta et discipuli, ad plura millia (ut memoriae proditum est) confluebant.

Verum tanta celebritate famae non ad efferendum sese Ioannes, sed ad honorem augendum amplificandumque usus est beneficentissimae

(1) Cfr. CAVELLUS, *Vita Scoti*, cap. I; WADDINGUS, *Annales ad an. 1804*.

(2) Cfr. *Irish Ecclesiastical Record* an. 1880, pag. 348.



colere deinde debebat, hostis divinae gloriae et humani generis per peccatum nunquam violaret. Privilegii ratio haec fuit maxima qua Deus matrem suam voluit donatam, ne communi mortali miseriae subiiceretur. Hac fide immo melius meliusque apparet quantum fuerit erga homines rebelles et omni culpa illigatos miraculum divini amoris, quia Deus ut nascetur et eos a culpae ipsius servitudine vindicaret, primam sibi gloriam, primam in opere palmarum esse voluit in mulieris, quam matrem elegarat, conceptione, et singulari miraculo fecit, ut candida, ut absque macula conciperetur, in lucem veniret, et viveret.



FRANCISCI PODESTI TABULA DOGOMATICAM IMMACULATAE DEFINITIONEM REFERENS.

EVENTUS tanti momenti, qui fuit Immaculatae Deiparae Conceptionis declaratio, praeteriri quidem non poterat quin memoria eius artibus celebraretur. Argumentum inter alios aggressus est Franciscus Podestus pictor, cui Pius ipse IX concessit ut in Vaticanis aedibus rem posteris traderet. Aula assignata, quae oecos sequitur Raphaelis Urbinate penicillo insigne factos: totaque est de solennibus eorum tempore habitis tectorio opere expressis. In altero enim pariete Patrum concilium de Mariæ supremo dono disputantium est representatum; in altero coronatio efficta imaginis

Deiparae quae in Xystino Vaticanae basilicae sacello colitur, atque a Pontifice illo die peracta: in tertii denique, qui omnium est maximus, inferiore parte similitudo ex vero traeta beatissimi momenti illius, in quo Pius Virginem ab omni labore immunem iam a conceptu declaravit; in superiore autem caelorum gloria expressa.

Stat Pontifex in solio laeva manu tenens « bullam » dogmaticae definitionis; dextram in altum convertit, convertit et oculos, quasi caelestem Fidei spiritum invocans. Fides quidem ei assentiri videtur, cruce indicans atque e caelis emittens luce radium, qui recta via Pontificem petit eumque circumfundit. Sic artis afflatus naturalem eventum - sol enim revera, ut superius diximus, nubila tum ex improviso perfringens, clarissima luce sua vultum Pontificis collustravit - cum teeta religionis significatione consociavit.

VIRGINEA CONCEPTIO QUAE POTUIT IN DEIPARAE VITA.

Qua die Omnipotens iusta ira permotus Adae semen morte muletavit et fletu, Virginem hac lege unam voluit immunem, voluitque demonem a muliere superari, quia per illam homines ad ruinam compulerat. Serpenti itaque haec Deus praefatus est (1): « Inimicitias ponam inter te et mulierem, et semen tuum et semen illius; ipsa conteret caput tuum, et tu insidiaberis calcaneo eius ». Divina haec verba ex una ab alia generatione, ex patribus a filiis accepta, nunquam intermissa traditione per saecula spem omnium gentium constituere. Nam veterum populorum omnium religiones quamvis idololatricae, Indorum Aegyptiorumque ac Persarum suis in *theogoniis* aliquid ex divinis sponsionibus derivatum lumen tenuerunt, hodieque tenent. Hebraeorum autem populus, qui haeres fuit divinae pactionis, miroque foedere cum Deo coniunctus, variis vocibus promissam sospitatrixem salutabat, eam vocans « aream sanctificationis », vel « virgam, quae iustitiae florrem germinat », vel « areanam hominibus portam » (2).

Mulier itaque paene divina, quam celeberrimae iam mulieres adumbraverant, quam prophetae praedixerant, quam solemmissimi in Israel eventus praefiguraverant, quadraginta post saecula in lucem venit. Sed antequam in carne esset, ipso in genitricis alvo, triumphus ille maximus in ea contigit, qui amissa ab hominibus iura in integrum restituit.

Originalis labes, ab Ada protoparente suscepta, omnium malorum filii fuit prima fons et origo. Malefici effectus eius tamen non ibi constiterunt, sed ad omne humanum genus diffusa sunt. Condemnationem et poenas haereditatem nostram acceperimus, animam, corpus, mundum quem incolimus, repleta malis sine numero tenuimus. Perturbationes animi contra rationem insurgentes, rationem experimur elatam

(1) *Gen.*, III, 15.

(2) *Psa.*, CXXXI, 8; *Zac.*, XI, 1; *Ez.*, XLII, 2.

mus, doctor, cuius cineres sub ara asservantur, ac Franeiseus Assisiensis, Antoniusque Patavinus, ex illo religioso ordine viri, qui praeter omnes Mariae Immaculatae gloriam indesinenter celebravit. Bianchi vero, iuveni admodum neque opere perfecto, vita funeto, Mancini eques susfectus est, qui tamen vix ac tabulam absolvit in ecclesiam S. Mariae Angelorum translatam vidit, quum in Vaticana basilica exemplum ex musivo opere positum sit.

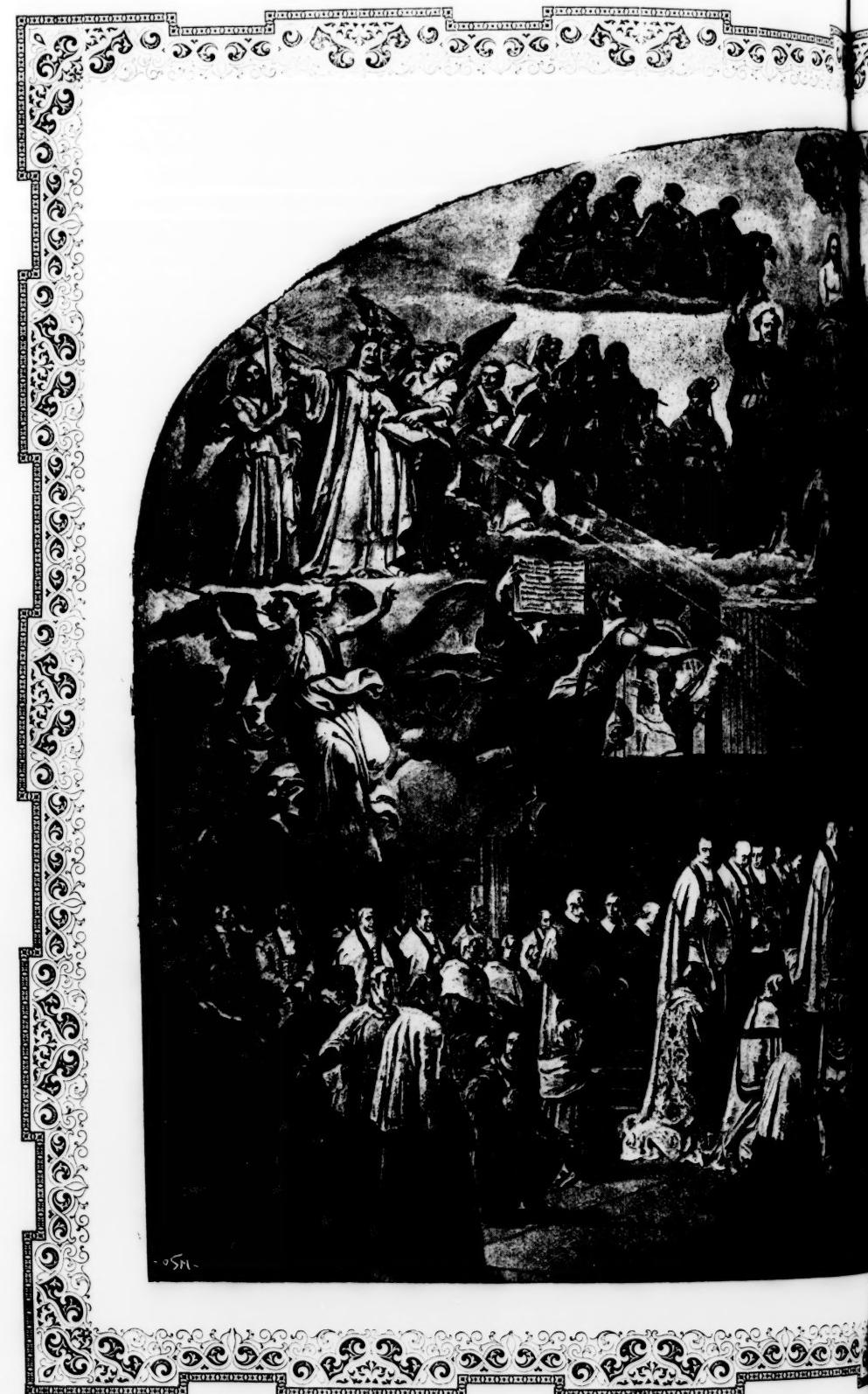
In hoc itaque Pius PP. IX vi Id. Decembr. an. M DCCC LIV, post Immaculati Conceptus dogma decreatum sollemni ritu caput Virginis imperatricis corona redimivit; in hoc, post annos quinquaginta, siderum corona ex adamantibus distissima aptabitur, quam fidelium pietas comparavit.

DE IMMACULATA DEIPARAE CONCEPTIONE.

QUAE imminet iam solemnissimi diei fausta lux omnium animos tanta laetitia implet, cui parem vix unquam iuniores inter Christifideles experti esse credantur. Petri haerede a Vaticano solo monente, laetae feriae parantur in Urbe, quique eius ab aree spirat Fidei spiritus, iamiam catholicarum gentium suscit animos ubique. Gaudemus itaque omnes et iure exultamus. Festum enim diem Deiparae Conceptioni Immaculatae dicare idem est ac victoriā celebrare et triumphum, quae protoparenti misero Eden in horto peccatori contra fallacem adversarium Deus ipse promiserat. Id enim significat Conceptus Virginis intaminatus, atque eo prodigio revera inventor mortis diabolus per mulierem quam vicebat, vicissim est victus, atque verba impleta sunt Divina: « Ipsa conteret caput tuum ».

Deipara enim Virgo, Adae ipsa quoque et Evae filia, vitam ingressa est, quum, ne momento quidem temporis, spiritualem illam experiret iacturam, quae a prima creationis die, cuiusvis animam arripit. Eius autem privilegii quae sit vis perpendere iam quisque poterit, dummodo satis consideret quae fortuna eos maneat, qui caducam hanc vitam baptismatis aqua nondum abluti, etsi nullo errore gravati, nulla voluntaria culpa contaminati, nudi tamen omni merito, et ingrati Deo derelinquent. Iamque paene innumerabilis eorum exercitus est, qui antequam bonum vel malum fecerint ullum, baptismo carentes, ad Creatorem redeunt, quique vix tantum temporis vitae habuerunt, ut originalis culpae labem contraherent.

Et profecto: quot ethnieorum pueri adolescent et senectutis usque limites attingunt quin unquam rationis lumen iis affulserit? Quot vero prima die pueritia deceidunt? Qui ut dinumerentur ad unum, nostras gentes omittere oportet, Islamiticos populos recensere, et Boudhistanos, et Sinenses, et insulas medio in oceano desertas. Maxime vero computandum est omnem terrarum multitudinem millies millia millionis hodie vineere numerum, atque cogitare animo generationum infinitum prope flumen, cuius fluctus quadraginta iam a saeculis terram discurrunt et implent. Tanta ex



multitudine medium forte agmen ad Deum absque baptismo rediit eam ante aetatem qua vel Deum cognoscere et diligere merito tribuitur, vel reiicere et aspernari culpae addicitur. Neque hisce satis; nam ex creatis a Deo hominibus in gremio mulieris plurimi profecto in lucem veniunt, at non pauci antequam lucem adspiciant, moriuntur. Iamque hisce obiter computatis, millies centena millia animarum habemus, quae una originali et communī culpa foedatae a vita cadunt. Quae vero eos manet conditio, ex culpa pendet quam Adam commisit, quamque ii omnes, quia filii eius sunt, gerunt, quam una Deipara Virgo, singulari privilegio, non habuit.

Modo autem, quaevis huiusmodi conditio futura sit, certum est tamen, eos divina visione

frui non posse, ac proinde, etsi animum habeant a Deo creatum et eius ad imaginem, Deo portiri unquam nequire. Eos parvulos tenuit Augustinus « aeterni ignis supplicio puniendos ». Alii contra id unum arbitrantur in re satis, parvulos Dei faciem nunquam esse visuros. At quum una sit hominis vera beatitudo, quae nostrae animae satiare appetitus valeat, id est beatifica Dei visio, unio animae cum Deo, certum manet semper homunculos illos bono suo praecepit et uno, non sua culpa sed contracta ex haereditate labe privari. Hoe valet, hoe interest originali culpa filios hominum nasci contaminatos.

Id itaque Virgini tantum non contigit, quae a primo temporis momento quo esse coepit, tota munda fuit, tota illibata ut area, quam Deus in-

DE BULLAE INEFFABILIS

EXEMPLARIBUS.

PAUCOS post annos, ex quo Pontificis iussu dogma suavissimum de Maria a primaeva labo immuni edictum est, Carolus Piccoli, Romanus, vir in delineandi arte et in pictoria peritissimus, summa prece apud ipsum Pontificem instabat, ut opus munificentissimum edendum aggrederetur. Erat hoc ut Bullae celebrimae, cui a primo verbo, iuxta morem, nomen datum est « Ineffabilis », quae de definito dogmate testimonium ferebatur aeternum, latinis characteribus editio fieret nova, pariterque ornatisima, quae et facilis et pervia cuvis legenti foret, et simul tantae definitionis magnificentissimum monumentum maneret. Nam bulalarum consueta editio alia quidem omnino et una semper est, pergamenaceae siquidem paginae, sed theutonicis characteribus conscriptae, quae a viro imperito legere conanti paene legi non possunt. Pii IX ad solium haec expedita fuerant a viro Cardinali Vincentio Macchi, Ostiensi et Venerino Episcopo et Sacri Collegii decano. Peracta vero conscriptione litterarum, vulgatae illae sunt et descriptae et editae, omnibus paene orbis terrarum exhibitis linguis, quorum exemplarium ditissima sane collectio apud Vaticanum tabularium iacet, monumentum insigne pietatis omnium populorum.

Sed Pius IX Pontifex duplice sollicitudine motus, tum ut fidelium pietati, tum ut Marianae gloriae magis magisque consuleret, quam Carolus Piccoli proposuerat operam, eam perfici ad unguem iussit. Ex theutonicis itaque in latinas litteras « decretalis » exemplar augmentum, in Regesto Pontificis religiosissime voluit plumbi sub sigillo asservatum, describendum, ac exornandum simul mirabili pictoria arte, multiplicibus picturis iuxta specimina, quae ipse Carolus Piccoli, rei auctor, primum delineaverat. At quisquis peculiaris huius pictoriae artis, quae libros pingit, novit tantummodo difficultates, non mirabitur, si audierit Carolum illum nonnullas paginas vix perfecisse quum morte, immatura quidem, praereptus est atque vix inchoatum opus reliquise. Splendidum vero adeo iam fecerat operis initium, ut non ita facile possent haeredes laboris magnificentiam eius aequare. Nam et primi ipsius verbi initiales notae primam omnino paginam compleverant, mirabili arte angelicis figuris et exquisitis coloribus omnibus exornatae, omnemque locum primum illud verbum, « Ineffabilis » obtinuit.

Caroli illius autem dignus aemulus Hannibal Cellinius, romanus et ipse, inventus est, qui frontem totius libri creavit et peregit, aliaque folia pariter complevit. Haud multum tamen ne ab hoc quidem opus perfectum est; nam immaturo fato ipse quoque sua vice concidit, collacrymatus ab omnibus, qui nostram pinguendam admirantur aut diligunt.

Tertius itaque ad rem explendam accessit Belisarius Gioia, qui mira pariter arte atque calliditate opus curavit ut unum esset, neve partes a toto aberrarent, sed unus liber unam semper, licet variam, faciem portenderet. Fecit haec quidem vir alacer, imo perfecit; triennio

enim postquam inita res fuerat, eam anno M DCCC LXXXII absolvit, quum iam quatuor ab annis Pius PP. IX ad caelum migrasset.

Liber itaque membranaceis paginis sexaginta quatuor, triginta annis absolutus, summis expensis summorumque virorum ingenio et opera perfectus, de Romani Pontificis munificentia satis superque testatur. Quem sive Pius IX qui incoepit, sive Leo XIII qui absolvit inter multiplices atque varias sui cuiusque regni curas, vix dicere est quam gratum habuerint. Hic vero felicis recordationis Pontifex, immenso quasi gaudio gestivit, quum die Immaculato Deiparae conceptui sacra anno M DCCC LXXXII postremae libri paginae subscribere valuit, quo praecedentibus paginis confirmationis auctoritas additur et declaratur. Diploma hoc bullam universam concludit, atque narrat Leonem Episcopum Servum Servorum Dei, qui, ut ille meminit, singulari Dei favore huius Dogmatis proclamationi solemnni adstiterat, curasse litteras illas Apostolicas « Ineffabilis » quibus tantum dogma vulgatum est ad fideles, iuxta mentem et iussum Antecessoris ex originali exemplari describi « ne lectioni tanti monumenti utpote ab usu communi remotae difficultas ingereretur »; transumptis denique a novo hoc exemplari descriptis atque sigillo notarii munitis dat atque tribuit plenam fidem. In fine voluminis bulla aurea sigillum impressum est. Postremo Aloisius Cristallinus bibliopola, omne volumen simul consutum binis frontibus clausit splendidis aureis signis ornatum, et figuris auro ignefucatis, quae tam pretioso documento non indignam custodiam fecerunt.

Nunc volumen illud magnificentum Vaticana bibliotheca asservat visitantibus hoc praesertim anno, visu gratissimum, utpote solemnissimae benedictae diei memoria, cuius hodie iubilarem lucem celebramus.

ACTA PONTIFICIA.

Sanctissimi Domini Nostri Pii PP. X allocutio habita in Consistorio d. XIV mens. Novembris M DCCCC IV.

Venerabiles Fratres,

Duplicem, nostis, ob causam amplissimum Collegium vestrum ad Nos convocavimus, ut de duobus Beatis viris in Sanctorum album rite referendis, simulque de novis creandis Episcopis hodierno die vobis ageremus. Utraque res cum sane magna, tum laeta atque incunda: verum haud opportuna laetitia sunt adjuncta temporum. Nam praeter calamitosissimum bellum incendium, quo plures iam menses Orientis extrema flagrant, quod quidem Nos, quae sumus et esse debemus in homines universos caritate paterna, supplices obsecramus Deum ut restinguiri celeriter velit, propiora etiam quedam sunt quae aegritudinem Nobis efficiant. Etenim a contemplanda christianarum excellentia virtutum divertere mentem cogimur ad ingentem hominum multititudinem, qui vix aliquam christiani nominis umbram retinent, quumque gestit Nobis animus, quod pastores bonos viduatis dare ecclesiis multis possumus, simul vehementer dolet, quod aliarum, nec ita paucarum, viduati consulere iam nimium diu prohibemur.

Facile intelligit nationem hoc loco spectari eam quae, quum sit inter catholicas nobilissima, tamen alienis a religione studiis multorum commovetur iamdudum et iactatur miserrime. Scilicet eo processit ibi malarum rerum audacia, ut e domiciliis disciplinarum aulique iudiciorum simulacrum Eius

qui unus est Magister aeternusque hominum Index exturbatum publice fuerit. In multis autem incommodeis, quae ibidem Ecclesiam premunt, hoc in primis grave conquerimur, impedimenta onne genus inferri cooptationi Episcoporum: nisi quod graviora quoque agitari consilia videmus. Iamvero huius tantae offendit idoneam causam frustra quaeras praeter illam, quam modo attigimus: nam quae in Apostolicam Sedem conicitur criminatio, non ipsam in conditionibus pactis mansisse, ea quidem quantum ab honesto, tantum distat a vero. Hanc porro propulsare calumniae labem in conspectu vestro, Venerabiles Fratres, necessarium ducimus, antequam ad ea, quae proposita sunt, accedamus.

Nonnulla memoramus ignota nemini. Superiori ineunte saeculo, quum tetrica novarum rerum procella, quae in Galliam incubuerat, veteri disciplina civitatis eversa, avitam late religionem afflixisset, Decessor Noster inclytæ memoriae Pius VII et moderatores reipublicae, ille quidem salutis animarum divinaeque gloriae causa sollicitus, hi vero ut stabilitatem rebus ex religione quaererent, icto inter se foedere, pactionem fecerunt, quae ad sarcendi Ecclesiae gallicae damna, eamque in posterum tutela legum munidam pertinerent. Ad pactum autem convenutum accessere deinceps solo civilis potestatis arbitrio organici qui vocantur articuli; at contra accessionem eiusmodi non modo Pius repugnavit recenti, sed qui consequuti sunt Romani Pontifices, oblata sibi opportunitate, praesertim quum eorum vis articulorum urgeretur, acerrime resistierunt. Idque iure optimo, si quidem harum natura legum consideretur: legum, inquit, non pactorum; quippe consensio Pontificum nulla unquam intercessit. Igitur hae leges nequaquam publicam securitatem spectant, de quo genere cautum erat in primo pactum capite: *Cultus publicus erit, habita tamen ratione ordinacionum, quoad politiam, quas Gubernium pro publica tranquillitate necessarias existimabit.* Neque enim est dubium, si leges organicae continerent hoc genere, quin eas, memor obligatae fidei, receptura esset et servatura Ecclesia. Nunc vero legibus istis de disciplina atque de ipsa doctrina Ecclesiae statutur; pugnantia conventis plura sanciuntur; abrogatisque magnam partem iis, quae in rei catholicae communis pacta essent, ecclesiasticae potestatis iura vindicantur civili imperio: a quo proinde non tutela expectanda sit Ecclesiae, sed servitus. - At praestat ea, quae inter Apostolicam Sedem et rem publicam gallicanam convernerunt, parte perstringere.

Pertinent illa ad definendas utriusque potestatis rationes mutas. - Respublica quidem spondet Ecclesiae liberam religiosi cultus facultatem: *Religio Catholica, Apostolica, Romana libere in Gallia exercebitur.* Eadem munere officio suo alienam declarat totam sacrarum iurisdictionem rerum: tantum in hoc genere rata firmaque vult decreta, quae *politiae* idest publicae securitatis nomine sanciuerit. Iamvero quum excipit ista, quorum non ita late campus patet, eo ipso confirmat, nihil se posse in cetera; utpote quae, quum supernaturem vitam Ecclesiae attingant, terminos longe excedant civilis auctoritatis. Manet ergo, ipsa agnoscente et probante respublica, quidquid fidem moresque spectet, id omnes in dominati esse arbitrio Ecclesiae; ipsius esse instituenda curare atque instituta tueri, quacumque fidei morumque in catholicis sanctitatem conservent et foveant; ipsam propter, nec nisi ipsam, posse populo eos praeficere, qui christiana principia et instituta vitae pro officio custodian ac promoveant, administratos sacerorum dicimus et in primis Episcopos.

Nihilominus in hac re, nempe concordiae facilis retinendae gratia, aliquid de severitate iuris sui remittit Ecclesia, facultatemque tribuit reipublicae eos nominandi, quibus episcopale mandetur munus. At vero facultas eiusmodi nequaquam valet aut valere idem potest, quod *institutio canonica*. Etenim assumere et collocare quempiam in sacra dignitatis gradu, eique parem dignitati attribuere potestatem, ius est Ecclesiae ita proprium et peculiare, ut id cum civitate communicare, salva ratione divini muneris sui, non possit. Relinquitur ut concessa reipublicae nominatio nihil sibi velit aliud, nisi designare et sistere Apostolicæ Sedi quem Pontifex, si quidem idoneum et ipse agnoverit, ad episcopatus honorem promoteat. Neque enim ita nominatum canonica institutione necessario sequitur; sed ante religiose pondendae personae sunt merita. Quae si forte obstant, quominus episcopatum Pontifex, pro conscientia officii, cuiquam conferat, nulla tamen lege cogi poterit rationum momenta patefacere, quare non conferendum putarit.

in Deum, reliquias vero creaturas in nos infensas invenimus. Inde peccatum, tristitia, dolor, clades, aegritudines, mors, totidem veluti monstra, enata sunt.

Una infanctae illius culpe Maria in lucem venit expers, communis miseriae hand socia, privilegioque illo miro originalis innocentiae, quo unus Adam frui valuit, ipsa tot post saecula donata est. Hac de causa, ut S. Thomas quoque tradit, Maria, ab omni culpa immunis, effectus quoque culpe nulos experta est: « Ipsa enim purissima fuit quantum ad omnem culpam, quia nec originale, nec mortale, nec veniale peccatum incurrit: Nam quantum ad poenam... immunis fuit ab omni maledictione.

Itaque vita eius parissima exstitit, sanctissima, omnis privilegii omnisque prodigiis plena. In ea

gavit: « Tenebras illas, - ut aiebat olim Isidorus Thessalonicensis (1) - et sepulchralem ut ita dicam, vitam e medio Virgo apparetis sustulit ». Iamque, dum novae parantur ab antiquo hoste per gentes nostras luctae et insidiae, geminata hac ex commemoratione innovabit vires famulorum Maria, ut ea sustinere acrius valeant et vineere.



Haec animo revocare iuvat his diebus, dum ad sacra tempa ubique terrarum Christifideles accedunt, atque obtestari Matrem ut victoriae suae nos participes contra incursus hostis faciat, ut funeti tandem laboriosa hac vita, Dei participes triumphi secum in caelis eligat.

(1) *Orat. in Nativitate Virg.*



Solemnis consecrationis columnae Immaculatae Conceptioni Romae dicatae.

(Ex tabula an. M DCCC LVI photographice expressa).

nulla in peccatum inclinatio, nulla concupiscentiae incitamenta, nullae immoderatae voluptates; at corpus animae subiectum, anima vero fidelis Deo, intellectum ab ignorantiae nebulis omnino detersum, cor absque omni affectus errore, ita plane ut Chrysostomus iure asserere illud valuerit: « Magnum revera miraculum fuit Beata Virgo Maria » (1).



Qua vero de causa tot hactenus saecula excesserint, quin de supremo hoc Deiparae privilegio sententia infallibilis Romanae Sedis edetur, haec iam ab ipsa Virgine Sanctae Birgittae revelata est hisce verbis: « Placuit Deo ut amici sui pie dubitarent de conceptione mea, ut quilibet ostenderent zelum suum donec veritas claresceret tempore praordinato ». At contigit tandem aequalibus nostris hanc solemnem definitionem audire, nostraque aetate Pii IX oracula lux haec nova Deiparae refusit, quae umbras saevum per saeculum inter perturbationes et perduelliones omnium populorum collatas fu-

COLUMNA IMMACULATAE CONCEPTIONIS ROMAE.

Ut memoria posteris traderetur beatissimi illius diei, quo Vaticanum oraculum Mariam omni labore iam a conceptu immunem edixit, Romae, ipsius Pii IX Pontificis iussu, monumentum positum est in foro, quod ab Hispania nomen habet, quum Apostolica Hispanorum legatio suam ibi sedem in propriis aedibus iamdiu posuerit. Idem alias in *Vocem Urbis* retulimus, quum de Congregatione atque Collegio Christiano nomini propagando scripsimus (1); ad aedium enim prospectum monumentum sublatum est, quod hodie in lucem revocare constituimus, quum praesertim sorte contigerit eius consecrationis imaginem, perraram quidem, photographice tunc expressam oculis lectorum subiicere.

Monumentum itaque ab Aloisio Poletti architecto delineatum est, quem clarissimi artifices adiuverunt sanctorum Evangelistarum statuas in basi collocatas effigentes, itemque tore-

mata plinthi latera, capitulumque « compositum » ornantia, aeneam denique effigiem Deiparae Immaculatae in summo monumento positam.

Quod quidem veluti praecipuo ornamento columna constat ex marmore charistio, forte in campo Martio an. M DCC LXXVII reperta, in longitudinem metr. 13,25 patente, diametro vero metr. 1,50. Columna quadra imposta ad octagoni formam, quam vicissim altera eiusdem formae sustinet: ex oppositis stylobatae primae lateribus trapezophora quatuor protenduntur, in qua prophetarum statuae incumbunt, qui de Beatissima Virgine clarissimi loquuntur: Moises, David, Isaías, Ezechiel; sub iisque versicula ex unoquoque deprompta leguntur: « Inimicitias ponam inter te et mulierem » (Gen. III, 15); « Sanctificavit tabernaculum suum Altissimus » (Ps., XLV, 4); « Ecce virgo concipiet » (Is., VII, 14); « Porta haec clausa erit » (Ezech. XLIV, 2).

In plinthi inferioris lateribus toremata sculpta: et somnium S. Iosephi, et Maria in casulis corona redimita, et dogmatis definitio, Maria denique ab Angelo salutata; dum in superiore eminent hinc Pii PP. IX insignia, inde inscriptiones, altera Angelicam salutationem, altera eventus memoriam referens, verbis quae sequuntur:

MARIAE VIRGINI
GENITRICI DEI
IPSA ORIGINE
AB OMNI LABE IMMUNI
PIVS VIII P. M.
INSIGNIS PRAECONII
FIDE CONFIRMATA
DECRETO Q. D. E. VI. EID. DEC.
A. M DCCCLIII
PONEND. CVRAVIT
AERE CATH. ORBE CONLATO
AN. SAC. PRINCIPAT. XII
ALOIS. POLETTIO, ARCHIT.

Columnae ima pars aeneis meandris redimitur, qui venustiorem quidem faciunt; suprema in capitulum, ut diximus, compositum desinit, super quod circularis tollitur basis Deiparae imaginem sustinens. Haec orbi nititur, vicissim quatuor Evangelistarum emblemati suffulto; Virgo ad ritum precantis pro hominibus, distentis brachiis oculisque ad caelum sublatia, efficta, ac simul inferni serpentis, dimidiata lunae involuti, conterens caput.

Primo monumenti lapide iacto die VI mens. Maii an. M DCCCLV, columna, magna adstante populi multitudine erecta est die XVIII mens. Decembris an. M DCCCLVI; denique proximo anno die VIII mens. Septembribus monumentum ab ipso Pontifice, cuius solium in maeniano Hispaniae legationis surgebat, picturis, sculpturis, scriptis que ornato, est consecratum pompa solemnis, quam qui imaginem a nobis relatam intuetur mente concipere facile valet.



rangusta et Plewna fuerunt, tam acriter munitiones et oppida tueruntur, ut diuturnam adhuc obsessionem producendam omnia diaria prae-nuncient. Qua quidem mora Russici imperatores usi, suam alteram classim nordicę ex Europae litore moverunt, ut in Sinensem usque oceanum, longissimo itinere dederent. Quod iter tamen non sine discrimine magno, maloque auspicio iam iniverunt.

Hullensis casus.

Etenim apud Hullensem oram in classiculam navigia bellica inciderunt satis frequentem, ubi Anglii piscatores solent arti sua late vacare. Cui per tenebras quum illi obvenirent, visa est, inopinato quidem congressu, Iaponica eas inter navicula in suas carinas ad eas per insidias delendas concurrere. Re vera id tentatum sit necne a callidissimis hostibus nemo adhuc scit. Certum est tamen praefectum illum Russicum non dubitasse, missilibus immissis, naviculas petere. At infausti ictus non armatos hostes, sed pacificos nautas attigerunt et necarunt.

Re mane cognita, quantum Anglorum irae exarserint nemo dicat. Iamque casus belli agitabatur, atque classis omnis Anglorum, coacta ad Gaditanum fretum, parata est ad pugnam. Hinc atque inde gentium diaria iras alebant, parvumque abfuit, quin dies ad arma indice-retur. Sed Gallici legati mediatores pacis fuere praesertim, et apud Russum Caesarem et apud Anglorum regem. Sedatis populi clamoribus res paullatim sapientia consulum composita est, horrendumque discrimen Europae a litoribus abactum.

Angorum irae remissae.

Pergit itaque Russica classis viam suam, iamque tripartita ad Aegyptium fretum tendit, ut tandem in Indico oceano conveniat omnis. Verum valde etiam nunc metuunt duces ne forte obviae sint Iaponiorum insidiae. Nunciantur haec Stoesselio, qui invictus pugnat, ne urbe sua hostes potiantur, atque auxilia obventura satis cito sperat, ut sese ab obsiden-tibus vindicet.

Mauritanorum atque Turcarum res.

Haec in ultimo oriente. Sed bellicus furor non ibi tantum succrescit. Nam et in Mauritanio imperio renovantur in regem Turcarum seditiones, ipseque rex, coacto ad Melillam urbem exercitu, in perduelles proficiscitur.

Nec quieta satis Balcanica litora audiunt. Ibi enim tum Bulgari, tum Serbi, tum Graeci incolae coactis manipulis, latronum more sese ad invicem trucidant, iugulant, domus incendunt, vastant, simulque in dominantes Turcas odio indefesso, si occasio pateat, corrunt, neque tot inter populos, et sibi vicissim et regi adversos, qua plana via et quo pacto instaureretur concordia quis facile enunciaverit, ubi tota terra quasi Vulcani igne commoveri in dies videtur, atque magnum incendium Europeis gentibus minitari.

Austros inter atque Italos discordiae.

Similia proximo in Dalmatico litore, Inspruchii in urbe, quae nostra olim fuit, Venetia-

rum ditioni subiecta, procella civilis discordiae furit. Ubi quum magistratum venia Italorum iuventuti athenaeum conditum esset, graviter irae Austrorum commotae sunt, qui nolunt Italicum nomen suas per terras florere. Quamobrem ipsa die qua auguralis athenaei sessio celebrata fuerat, convenientes Austraci iuvenes in Italos fecerunt impetum, commis-sisque hinc et inde manibus pugnatum est asperime. Mox militari manu disiecta pugna, at oppressorum furor omnem domum athenaei vastavit et pessum dedit omnino.

Theodori Rooseveltii confirmatio.

Haec dum Europam commovent, Americam non minus agitatam videmus. Nam septem-trionale civitatum foedus totum postremis diebus fuit in indictis generalibus ubique comitiis de praeside reipublicae eligendo. Candidati praecipui stabant aemuli duo, Parker iudex atque Theodorus ille Rooseveltius, de quo fuse in superiore Commentarii nostri numero recolimus gesta. At hic longe maximis suffragiis aemulum superavit et vicit, atque per omnes reipublicae urbes magnis feris acclamatus praeses est. Viro fortissimo pariterque humanissimo haec fausta sint et felicia.

Brasiliana seditio.

Brasilianas, contra, oras nova seditio civilis commovit. Tirones iuvenes, qui in militari athenaeo instituuntur, inita coniuratione in praesidem reipublicae insurrexerunt: compressa tamen seditio est, iuvenesque in vincula coniecti.

Regale iter.

Sed paulo fanstiora canamus. De Carolo dicimus, Lusitanorum rege, qui ad Angliam iter solemnissime cum uxore instituit, iamque Londini ad Eduardo rege humanissime exceptus est. In convivio regali vetus amicitia innovatur, quae multis abhinc saeculis Lusitanos et Anglos coniunxit.

Novus de pace conventus.

Pacificum quoque facinus, longeque magni momenti innovat interea praeses ille Americanorum, qui, ut diximus, iterum est adprobatus. Haganum enim de pace conventum alterum cogere studet, ut tot malis, ubique belli causa congestis, aliqua tandem medicina afferratur. At, licet felicissimum auspiciū sit, de rei exitu vehementer dubitamus, dum tot adhuc tantaeque cupiditates hinc inde populos agunt et commovent.

PUBLICI PER ORBEM COETUS LEGIBUS FERENDIS.

In Brasilia ad instaurandam et innovandam classem rogatio oblata est, ut viginti et octo navigia exstruantur, quibus Brasiliiana res publica parata ad omnem eventum inveniatur.

In Chilensi republica administrī quum munere sese abdicassent, novum collegium discedentibus suffectum est.

In Gallia maximi tumultus in comitiis excitati sunt ob lataς administratorum praesidi rogationes de delatoribus in exercitu a bellico supremo administratore constitutis. Syvetonius, populi orator, dum res agitatur, ira concitus in André illum ducem procedit et eum colaphis percudit: ob eam rem immutatis animis gubernantium collegium e suffragio integrum discedit: post paucos vero dies André dux officium deponit.

In Helvetia habitae oratorum populi electiones sunt per comitia ubique: socialistarum factio res praeter opinionem bene vertit; at catholici oratores paene omnes ad curiam redeunt.

In Iberia contra Antonium Maura administratorum praesidem irae oratorum concitatae vehementer, eorumque artibus factum est ut oblatae rogationes diuturnam moram passae sint, ne suffragium ferre licet: res vero prudentia administrī videtur tandem composita.

In Italia habita comitia de oratoribus populi eligidis: homines evertendarum rerum cupidi valde imminutas vires retulerunt.

AENIGMATA

A FR. PALATA PROPOSITA.

I.

Arboribus patulis solis defendo calorem:
ad me flecte cito, fesse viator, iter.

Inseritur mihi vocalis? Par nobile fratum
quae peperit, fio Martis amica statim.

II.

Sum verbum? Recte sic compellabis asellum,
cui placeat cantus edere voce sua.

Sum nomen? Gladiatori do praemia summa,
saepe cui plausum spissa corona dedit.

Ex sociis, qui utriusque aenigmatis interpretationem ad Commentarii moderatorem miserint intra menses duos, unus, sortitus, gratis accipiet carmina quae a C. I. Erben, Bohemico poeta, latine reddidit Fr. PALATA, atque inscripsit:

DIES CHRISTI NATALI PRAEVIA.

Aenigmata an. VII, n. VIII proposita his respondent:

1) Cancer, Carcer; 2) Arista, Crista.

Ea rite soluta miserunt:

Ant. Tafani, Florentia. — Senior Astensis. — Guill. Schenz, Ratisbona. — Cam. Straschill O. F. M., Villaco. — Cos. Cerasuoli, Aesernia. — Andr. Pápay, Pruzsna. — Raim. Piera S. P., S. Ant. Barcinonae. — Georg. Némesh, Vas-Nadasd. — Gust. Grunes S. P., Joachimivalle. — Iac. Cesmar, Costabona. — I. A. C. Oudemans; P. Wollgraff, Tracto ad Rhenum. — D. Pettit, Dubino. — V. Zavadsky-Krasnopolky, Petropoli. — Aug. Paul, Brasovia. — Io. Stroppa, Plebe Ulmorum ad Cremonam. — Fr. Skiba, Brestau. — Am. Robert, Marieville. — Lad. Lud. Podobinski, Cracovia. — Th. Freitag, Niederwengern. — Fr. Szymanski, Niestronno. — Ios. Bok S. I., Staraviesia. — D. Le Provost, Briocen. — Ioan. Galibati; F. Arnori, Mediolano. — Petrus Tergestinus. — Elis. Sanchez Paredes, Corduba. — Zivirsina par., Lohnau. — Alois. Berthè, Montboron. — Herm. Gini, Aguis Taurinis. — Ios. Walter, Neo Edoraco. — E. Burg, Argentorato. — Petr. Garrone, Pessana ad Vercellas. — Coll. Scholarum Piaram Stellae. — Henr. Tarallo; V. Starace, Neapoli. — Ioan. Bigiari, Fano. — Max. Kohlsdorfer S. I., Chyrovia. — Seminarium Vicense. — Car. Stegmüller, Sabaria.

Sortitus est praemium

RAIMUNDUS PIERA,

ad quem missa est IOANNES BAPTAE FRANCESIA comoedia latinis versibus scripta, cui titulus.

SATURIO.

Sponsor: IOANNES BAPTISTA CIAMPI, iurisperitus.

ROMAE — Ex officina Pacis Phil. Cuggiani.

Ad haec, certas sollemnesque ad Deum preces Ecclesia pro summo magistratu civitatis adhibendas constituit; in quo amicam se civitati fore, qualisunque deum huius fuerit temperatio publica, pollicitur.

Ista quidem pactum habet, de quo loquimur, in praesens et futurum statuta: quod vero ad praeteritum tempus, transactionem continet ultra citroque compositam. Versatur haec in bonis Ecclesiae non multo ante detractis publice: quae bona Pontifex civitati condonat; civitas autem fidem dat, praedituram se Clero sustentationem, quae cuiusque statum deceat. Agitur hic, ut appareat, de veri nominis contractu, quo quum certa praestatio pro re certa stipula sit, non est dubium, tametsi illa conventio foedusque resolvatur, tamen ius manere integrum Ecclesiae aut rem repeteret aut iustum pro re praestationem exigere.

Exposuimus summa rerum capita, de quibus inter Galliam et Apostolicam Sedem, necessario maxime utriusque tempore, convenit: quisquis ex veritate res estimat, index esto, utra conventis non steterit.

Num Ecclesia ius datum reipublicae nominandi Episcopos unquam retractavit? Immo vero candidatos, quos respublica proposuisset, partem longe maximam, canonice instituit. Quodsi factum quandoque est, ut aliquor non institueret, maximis semper gravissimisque de causis, eisque extra genus politicum positia, factum est; quas causas non semel ipsi magistratus reipublicae deinceps cognitas probavere: nimur ne religio, cui quidem Pontifex summorum curam diligentiamque necessario debet, aliquid detrimenti caperet.

Iam de legibus, publicae tranquillitatis ratione perit, obscurum non est Ecclesiam in exercendo auctoritas cultu, quod promiserat, praestitisse: cuius auctoritatem illustris ea est et pervaegata doctrina, Deum et cuiusvis in homines potestatis fontem, Ideoque civilium quoque iussa et vetita legum, si quidem iusta et cum communni bono coniuncta sint, sancte inviolaque esse servanda.

Nec minus aquam se fidamque impertit reipublicana Ecclesia quacumque usque adhuc existit conventione tempore civitatis. Semper enim is qui praeserant, quum de statuta formula Deum precaretur, non ecclesiastic modo, quod caput est, opem, sed etiam civium optimorum gratiam conciliare studuit.

Denique quam fideliter transactionem de facultatibus suis factam custodierit, vel ex hoc intelligi posset, quod nemo unus molestiam ab Ecclesia ullam unquam passus est ob eam causam, quod ipsius bona ad hanc publicam quasita possideret.

Quisero iam hoc, utrum civitas pariter, quae sua essent ex foedere officia, impleverit.

Statutum principio est, catholicae religionis exercendae liberam in Gallia facultatem fore. - At superpotere libertatem istam hodie dixeris, quando ad Pontificem, summus qui est magister et custos catholicorum nominis, interdicunt Episcopis aditus atque etiam misericordia litterarum, insciā Republica? Quando sacrorum Consiliorum, a quibus, Pontifice auctoritate et nomine, negotia Ecclesiae universae in Urbe Roma administrari notum est, sponuntur publice ac refutantur acta, quin immo ipsius actis Pontificis vix pareatur? Quando id non dissimulanter agitur, ut nervi incidunt viresque religionis, detrahendis iis, quae, Dei providentia mutu, praesto sunt Ecclesiae utilissima ad suum fungendum munus adiumenta? Neque enim reputare, nisi magno cum angore, possumus religiosorum familiarium recentem cladem; quae quidem ad exterminandas finibus patriae haec una ratio valuit, avitae religionis in populo faurices extitisse efficaces: non valuit ad retinendas, si minus ornandas ut oportebat, optimorum cogitatio meritorum, quae ab iis omni tempore essent in cives suos profecta. Eque tam contrarium iunctae cum Apostolica Sede amicitiae ac foederi, quam hac tanta iniuria et contumelia eos affectos esse, quibus nihil habet Ecclesia carius? - Quin etiam ad ceteras id genus molestias ingens nuper cumulus accessit. Etenim certum acceptimus circumferri edictum, quo Sodales illustrie cuiusdam familie et quidem ratae legibus, ab ipsis dioecesum Seminariis, quibus magna cum salute sacri ordinis praeesse diu consueverunt, abire, exceedere iubentur. Huc scilicet evasit promissa religioni libertas, ut Episcopis iam non licet, prout visum fuerit melius, institutioni prospicere sacrae iuventutis, iudicemque in negotio tanti momenti ac ponderis cogantur adiutores ab se, quos semper experti sunt optimos, segregare.

Quamquam illud multo gravius est ministerio Apostolico iniectum vinculum. - Ipsa rei natura cla-

mat, quod diximus, institutionem canonicanam, praesertim si ad summum ecclesiastici ordinis gradum danda sit, non posse, salva maiestate religionis, cader in quemquam, nisi qui pro moribus, ingenio, doctrina dignus tam celso munere videatur. Hac obstrictus sanctissima lege, Pontifex non omnes, quos respublica sibi designarit, continuo ad episcopatum promovendos putat; verum probe explorato qualis quisque sit, alios, quos repererit idoneos, assumit, alios, quos minus, relinquit scilicet: admonitamque de consilio suo rempublicam rogat, ut pro illis quidem legitime incepta perficere, his vero sufficere meliores velit. Huiusmodi consuetudinem Apostolica Sedes usque ad nostram memoriam tenuit sine offensione, quandiu utriusque potestatis concordia stetit incolmis. Quid autem dudum respublica? Negat ius esse Pontifici repudiare quemquam ex iis, quos ipsa nominavisset; nominatos recipi promiseat vult omnes; propterea obstinat non ante sinere eos, qui probati sunt Ecclesiae, canonice instituti, quam qui repulsa ab ipsa tulerint, iidem probationem ferant. Iamvero usque eo extendere vim nominandi, ut facultas, concessu Pontificis facta reipublicae, nativum et sacrosanctum Ecclesiae ius elidat perscrutandi utrum qui nominati sint, digni sint, hoc profecto non est interpretari pactum, sed subvertere: contendere autem ut, si qui praestereantur, ne aliis quidem canonica institutio detur, hoc recedit admodum, nullos velle posthac constitui Episcopos in Gallia.

Quod denique ad eam attinet conventionis partem, qua honestate clericorum sustentationi consultum est, num ipsam servat Respublica, quum Episcopis aliquaque sacrorum administris, nulla habita quaestione aut iudicio, inauditis et indefensis, quod saepissime usuvenire nostis, legitimum victimum, ad libidinem suam, detrahit? Atqui non foederis tantum hic lex, sed iustitiae perfringitur. Neque enim civitas in eo, quod iustiusmodi alimenta ministrat, putanda est voluntate gratificari Ecclesiae, verum portionem, nec ita magnum, debiti exsolvare.

Aegre induxit animum, Venerabiles Fratres, haec memoratu audituque tam tristia dicendo persequi. Nam moerorem, quem ex rebus Gallicis gravem patimur, etsi levari, communicando vobis, intelligebamus posse, maluissemus tamen silentio premere; etiam ob eam rem, ne tot pientissimis Ecclesiae filiis, quos in Gallia numeramus, aegritudinis morsum querimonia communis Parentis excueret. Verumtamen inrae sanctissima Ecclesiae improbe violata, ac dignitas praesertim Apostolicae Sedis alieno notata criminis, prorsus a Nobis expostulationem iniuriarum publicam requirebant. Idque praestimus, nullo cum acerbitate sensu adversus quemquam, paterna certe cum voluntate erga gentem Gallicam; in qua quidem diligenda Nos, quod ceteroqui non potest esse duobus, Decessorum Nostrorum nulli concedimus.

Enimvero sperandum non est, fore ut institutum contra Ecclesiam rerum cursus consistat. Quaedam his ipsis diebus eventa certissimum fecere indicium eos qui ad gubernacula sedent Reipublicae, sic esse in rem catholicam animatos, ut ultima sint brevi metuenda. - Omnino, dum Sedis Apostolicae documenta non obscure loquuntur, professionem christianae sapientiae amice posse cum Reipublicae forma consistere, il contra affirmare velle videntur, Rempublicam, quali nunc utitur Gallia, eiusmodi esse naturae, ut nullum habere possit cum christiana religione commercium: id quod duplice Gallos calumniose petit, ut catholicos nimur et cives. - At eveniant licet quantumvis aspera; nequaquam Nos aut imparatos offendit aut pavidos, quos Christi Domini illa vox et hortatio confirmat: *Si me persecuti sunt, et vos persequentur (Io. xv, 20). In mundo pressuram habebitis: sed confidite, ego vici mundum (Io. xvi, 33).* Interea tamen Nobiscum vos, Venerabiles Fratres humilium instantia precum a Deo contendite, ut qui potest unus deducere unde velit et quo velit impellere hominum voluntates, auspice Virgine Immaculata, pacem tranquillitatemque Ecclesiae suae benignus matureret.

Sed iam ad laetiora convertamus animos. - Primum de duabus Beatis coelitibus ad Sanctorum homines evehendis vestram, Venerabiles Fratres, gratum est sciscitari sententiam. Nimum quantum, hac misera tempestate, Sanctorum suffragiis opus est! nimum quantum exemplo magnarum virtutum! Spes igitur est ut duorum Beatorum nova in Sanctorum numerum cooptatio multum in utramque partem sit validura. - Beati qui sint, iam nostis, Venerabiles Fratres: Alexander Sauli e Clericis Regularibus a Sancto Paulo, Episcopus primus Aleriae, dein Ticinii; et Gerardus Maiella accensus e familia Alfon-

siana; alter a Benedicto XIV, alter a Leone XIII inter coelites Beatos adscriptus. Horum Canonizationis causam cognosci Nos ac rite tractari iussimus. Quod autem nunc fieri oportet, de eorum vita, moribus, rebus gestis prodigiis ad Nos, audientibus referri hoc ipso in loco, pro more, volumus.

Sequitur relatio Eminentissimi Procuratoris. - Relatione peracta SS. D. N. prosequitur:

Quae vita, qui mores fuerint B. Alexandri Sauli, quo studio pro Dei gloria animisque lucrandis frangerent, ut Corsicae Apostolus sit appellatus, ex iis quae sunt exposita, Venerabiles Fratres, cumulatissime perspectivistis. Quae vero de eodem ferebantur prodigia, diligentissimo iudicio sunt probata. PLACETNE igitur vobis ut ad Canonizationem eius solemnis Ecclesiae ritu deveniamus?

Emi Cardinales sententiam proferunt. - Tum Emissus Relator relationem instituit de B. Gerardo Maiella: qua absoluta, SS. D. N. prosequitur:

Quae modo sunt a vobis audita testantur abunde singularem fuisse in B. Gerardo Maiella integritatem morum, amplissimamque omnigenae virtutis laudem. Prodigia vero accessisse a Deo, omnino constat. PLACETNE vobis ut ad eius Canonizationem solemnis Ecclesiae deveniamus?

Sententiis prolatis SS. D. N. concludit:

Vestrar, Venerabiles Fratres, de proposito negotio sententias cognovisse placet.

Nunc vero, priusquam Episcoporum ordinem supplex, libet ad Armenos curas Nostras convertere. Quum enim in patriarchatu Ciliciensi Armenianorum successor dandus esset venerabilis fratri Paulo Petro XI Emmanuelian, qui in pace Christi decesserat die xviii Aprilis labentis anni, eius rei causa Constantino-polim Episcoporum Armenian ritu, ad legum prescripta, Synodus coacta est. Die quarto Augusti superioris, Patriarcham in demortui locum elegerunt venerabilem fratrem Paulum Sabbaghian Episcopum Alexandriae Aegypti, qui Petrus pro more vocatus est, eo nomine duodecimus. De tota re qui convernerant Episcopi Nos docuere per litteras; rogantes insuper ut evectum ab ipsis ad patriarchalem dignitatem, confirmare Nos Apostolica auctoritate vellemus. Idem postulat simulque sacri Pallii honorem, supplici libello, Patriarcha electus, edita fidei catholicae professione ex forma Urbaniana, adiectis praeterea quae a Concilio Vaticano decreta sunt. Venerabilis frater Pauli Sabbaghian egregia in Sedem hanc Apostolicam voluntas et multarum ornamenti virtutum collegarum Episcoporum testimonio abunde laudantur. Is iam episcopalia munera rite administravit; pietate, prudentia, iustitia ac modestia nec non largitatem, gravibusque muneribus nitide gestis opinionem et amorem suae gentis promeruit. His de causis, atque ex sententia sacri Consilii christiano nomini propagando Ecclesiarum negotiis orientalis ritus praepositi, tam eius quam Episcoporum precibus annuendum censumus. Itaque auctoritate omnipotens Dei, sanctorum Apostolorum Petri et Pauli et Nostra confirmamus et approbamus electionem seu postulacionem a venerabilibus fratribus Armeniis Ciliciae factam de persona praedicti Pauli Sabbaghian, quem absolvimus a vinculo quo tenebatur Ecclesiae Alexandrinae ac transferimus ad Patriarchalem Ecclesiam Ciliciae Armenianorum, praeficientes eum Patriarcham et Pastorem eidem Patriarchali Ecclesiae, prout in decreto et schedula consistorialibus exprimitur, contrariis quibuscumque non obstantibus. In nomine Patris ☩ et Filii ☩ et Spiritus ☩ Sancti. Amen.

ANNALES.

Russicum bellum.

Dum Mandchouria in provincia hostiles copiae, ingentes maxime utrinque congregatae, pugnam inter se in dies magis differunt, Arthurum ad portum cruentissimi congressus Iaponiorum in dies renovantur. At Stoessoe-lius, qui Numantinos aemulari constantia videtur, quique urbem sibi concretitam iani adeo celebrem fecit, ut Carthago et Ierosalem antiquis temporibus, ut recentiori aetate Caesa-